

ANTYSHEMATY ŁAMIA SHEMATY

W ubiegłym tygodniu na radomszczańskim cmentarzu żydowskim zakończone zostały prace porządkowe. Są one wynikiem programu zatytułowanego „Antyschematy”, realizowanego przez Stowarzyszenie im. Janusza Korczaka. „Antyschematy”, którego autorem jest Jerzy Fornalik, mają na celu przełamywanie własnych uprzedzeń, „utartych” schematów myślowych. Mają one w swoim założeniu kształtowanie postaw akceptacji i tolerancji, a przede wszystkim ratowanie zabytków kultury materialnej.

Młodzi ludzie z Białej, Borzęciczek, Dobrodzienia, Sulejówka, Warszawy, a także spoza granic naszego kraju – studenci Akademii Kijowsko-Moheńskiej – przez 6 dni porządkowali teren na radomszczańskim kirkucie. Warto

nie cmentarzom. Udało nam się już odrestaurować cztery, tj. w Koźminie, Krzepicach, Dobrodzieniu, Białej. Radomszczański jest piąty. Od 26 do 30 sierpnia będziemy porządkować cmentarz w Kamiennej Górze.

Wiele osób z grupy młodzieży,

w Radomsku, to nagroda za udział w konkursie plastycznym. Grupie młodzieży towarzyszyli także plastycy, którzy uwiecznili widok radomszczańskiego kirkutu w swoich obrazach.

TEGO NIE DA SIĘ OPISAĆ SŁOWAMI

– Dla nas jest to cudownie spędzony czas. Codziennie bardziej zagłębiamy się w tajniki kultury żydowskiej. Odkrywamy w niej coś in-

Jeszcze nie tak dawno macewy przykrywały wysokie trawy oraz krzaki.

pamiętać, iż już w roku ubiegłym rozpoczęte zostały prace renowacyjne.

– Współpracę z młodzieżą rozpoczęliśmy w 1998 roku od warsztatów plastycznych polsko-izraelskich – tłumaczy Anna Krzemień, która wspólnie z Jerzym Fornalikiem jest „duszą” Stowarzyszenia im. Janusza Korczaka. Oboje na co dzień są nauczycielami. – Od 2000 roku poświęcamy się wyłącz-

nie która zawiątała na te kilka dni do naszego miasta, zrezygnowała z wakacyjnych wojaży na rzecz pracy na radomszczańskim kirkucie. Dla najmłodszego uczestnika, Krzysztofa Karolowskiego pobyt

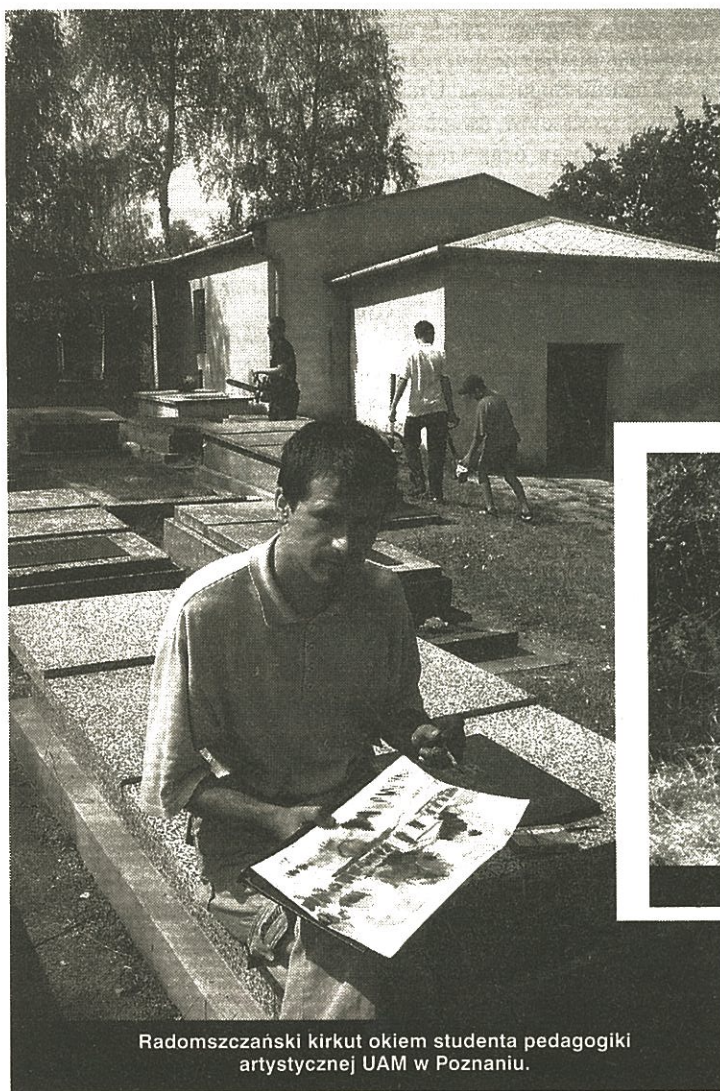
Teren już po wykarczowaniu.

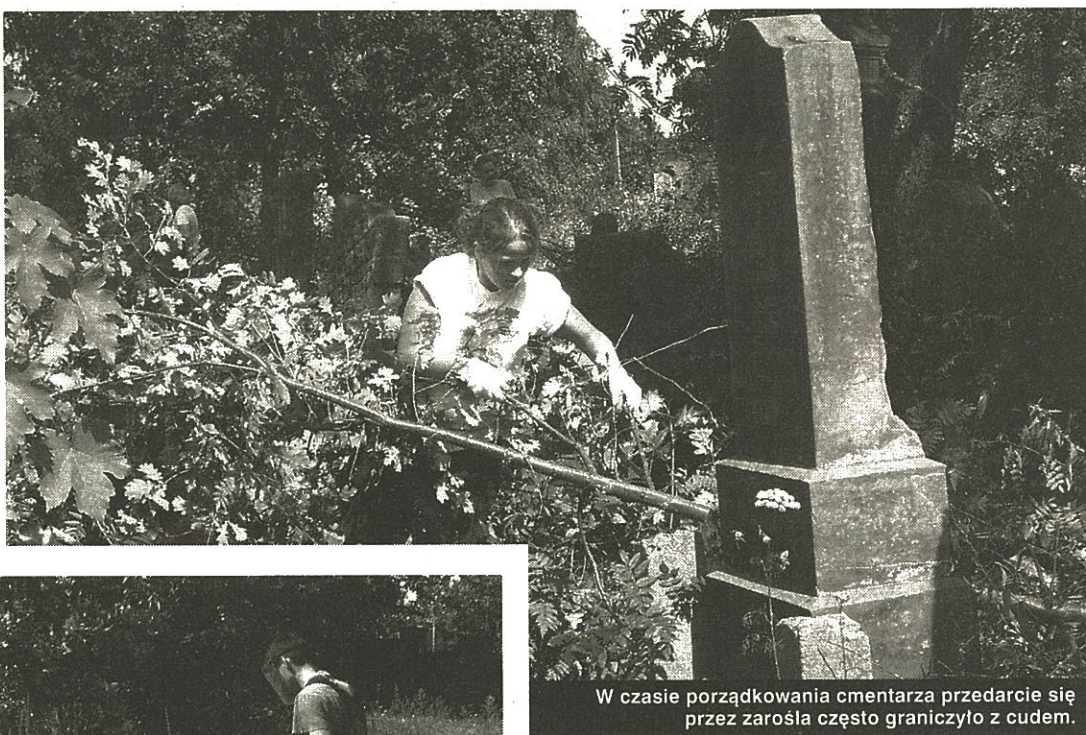
Każdą macewę należało oczyścić z mchu.

o czym warto pamiętać – tworzyli ją wspólnie z radomszczanami. To głównie zasługa tych młodych ludzi. – To, co robi ta młodzież, którą tutaj spotykam to wielkie dzieło. Ja ją bardzo kocham. To trzecie pokolenie sprawiedliwych wśród narodów świata. Oni dają nadzieję na lepsze jutro – to fragment przemówienia ambasadora Izraela w Polsce, Shewacha Weissa, które wygłosił podczas II Sejmiku Radomszczańskiej Kultury.

Cieszy fakt, iż nasi lokalni przedsiębiorcy także włączyli się w tę inicjatywę. Zyskała ona aprobatę prezydenta Jerzego Słowińskiego oraz posła na Sejm RP, Zbi-

Radomszczańskie kirkut okiem studenta pedagogiki artystycznej UAM w Poznaniu.

W czasie porządkowania cmentarza przedarcie się przez zarośla często graniczyło z cudem.

doskonały sposób na poznanie kultury nie tylko żydowskiej, ale i polskiej – tłumaczy studentka z Ukrainy.

TRZECIE POKOLENIE SPRAWIEDLIWYCH

Cmentarz po przeprowadzonej renowacji jest nie do poznania. Odsłonięta została karta historii – historii radomszczańskich Żydów, którzy -

nego, coś, co nie da się opisać słowami – mówi jedna z uczestniczek. – Czas tu spędzony, to cudowny sposób na poznanie samych siebie. To także

gniewa Andrzeja Musiała.

Dziś pozostaje mieć nadzieję, iż praca „Korczakowców” nie pójdzie na marne. Razem z nimi apelujemy do mieszkańców Radomska, aby nie pozwolili, by radomszczańskie kirkut znalazł się znów w zaroślach zapomnienia, tym bardziej, iż jest to jedno z największych tego typu źródeł kultury materialnej w Polsce. Musimy tak, jak ci młodzi ludzie i ich opiekunowie łamać schematy antyschematami.

Justyna Broniszewska